

METODICKÝ POKYN č. 6
Finančního analytického úřadu
ze dne 1. dubna 2026

určený povinným osobám z hazardního sektoru¹

Obsah

Část první – Úvodní ustanovení	2
I. Úvod	2
II. Okruhy otázek	3
III. Význam pojmů	3
Část druhá – Odpovědi na otázky z okruhu 1	5
I. Identifikace klienta	5
II. Kontrola klienta	11
III. Neprovedení obchodu	17
Část třetí – Odpovědi na otázky z okruhu 2	20
I. Oznámení podezřelého obchodu	20
II. Odložení splnění příkazu klienta	22
III. Informační povinnost	24
IV. Určení kontaktní osoby	24
V. Povinnost mlčenlivosti	25
Část čtvrtá - Odpovědi na otázky z okruhu 3	27
I. Uchovávání údajů	27
II. Školení zaměstnanců	28
Část pátá – Odpovědi na otázky z okruhu 4	29
I. Povinnosti k prevenci	29
II. Určení odpovědné osoby	31
Část šestá – Závěrečná ustanovení	32

¹ Povinné osoby podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AML zákon“).

Část první – Úvodní ustanovení

I. Úvod

Za účelem zabránění zneužívání finančního systému k legalizaci výnosů z trestné činnosti, financování terorismu a financování proliferace² a pro vytvoření podmínek pro odhalování takového jednání je nezbytné, aby povinné osoby identifikovaly a posoudily rizika spojená s tímto jednáním (dále jen „*ML/TF rizika*“) a následně by měly uplatnit odpovídající opatření boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu (dále jen „*AML/CFT*“) v souladu se zavedenými strategiemi a postupy vnitřní kontroly a komunikace (dále také „*SVZ*“). Interní procesy povinné osoby pro řízení rizik, a také řádné a včasné splnění povinností stanovených AML zákonem by mělo být povinnou osobou zajištěno v odpovídajícím rozsahu ve vztahu k povaze činnosti povinné osoby a s tím souvisejícím rizikům ML/TF.

Adresátem tohoto metodického pokynu jsou povinné osoby z nefinančního sektoru uvedené v § 2 odst. 1 písm. c) AML zákona - **provozovatel hazardní hry podle zákona o hazardních hrách s výjimkou**

- **provozovatele loterie nebo binga, které nejsou provozovány dálkovým přístupem prostřednictvím internetu,**
- **provozovatele tomboly.**

Pro účely tohoto metodického pokynu je **klientem** provozovatele hazardní hry dle AML zákona **každý účastník hazardní hry** ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona o hazardních hrách, tedy „*fyzická osoba, která se k účasti na hazardní hře provozované na území České republiky registrovala nebo zaplatila vklad.*“

Tento materiál reaguje na výstupy z dotazníku Finančního analytického úřadu (dále jen „FAÚ“), který povinné osoby z hazardního sektoru vyplnily a odevzdaly na konci roku 2025. Současně s tím využily možnost položit v rámci dotazníku otázky, které považují z hlediska AML zákona za vhodné k bližšímu zodpovězení. Materiál by tak měl poskytnout požadované informace a posloužit jako podklad pro zlepšení strategií, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a pochopení problematiky. Současně je cílem tohoto materiálu upozornit povinné osoby na některá pochybení zjištěná při výkonu dozoru ve vztahu k plněním povinností dle AML zákona ze strany povinných osob z hazardního sektoru.

Současně FAÚ spolu s Celní správou ČR odkazuje provozovatele hazardních her na další relevantní materiály, které slouží k řízení rizik v oblasti boje proti praní špinavých a financování terorismu. Povinná osoba působící v hazardním sektoru by s nimi měla pracovat, a to zejména při tvorbě vlastního hodnocení rizik a nastavení příslušných interních AML/CFT systémů. Jedná se zejména o níže uvedené materiály:

² Tj. financování šíření zbraní hromadného ničení ve smyslu § 3 odst. 3 AML zákona

- *Typologies report on the use of online gambling for money laundering and the financing of terrorism purposes*, vydané MONEYVAL, dostupné z: <https://rm.coe.int/research-report-the-use-of-online-gambling-for-money-laundering-and-th/168071509c>
- *Vulnerabilities of Casinos and Gaming Sector*, vydané FATF, dostupné z: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Methodsandtrends/Vulnerabilitiesofcasinosandgamingsector.html>
- Národní hodnocení rizik, Zpráva o vývoji rizik: Praní špinavých peněz (2020 – 2024), Nadnárodní hodnocení rizik – více informací na stránkách FAÚ - <https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/hodnoceni-rizik>.

II. Okruhy otázek

Otázky, které vyplynuly z dotazníkové šetření pro hazardní sektor, jsou rozděleny do čtyř níže uvedených okruhů, a to s ohledem na povinnost, na kterou směřují. Okruhy zohledňují vzájemné vztahy povinností stanovených v AML zákoně, a také povahu a účel těchto opatření.

- 1) **Identifikace a kontrola klienta, Neuskutečnění obchodu**
- 2) **Oznámení podezřelého obchodu, Odložení splnění příkazu klienta, Informační povinnost, Určení kontaktní osoby, Povinnost mlčenlivosti**
- 3) **Uchovávání údajů, Školení zaměstnanců**
- 4) **Povinnosti k prevenci (SVZ a hodnocení rizik), Určení odpovědné osoby**

III. Význam pojmů

Pro lepší pochopení a výklad problematiky je vhodné upřesnit význam některých pojmů, se kterými tento metodický pokyn pracuje:

- **AML/CFT** – anglická zkratka pro „*anti-money laundering / countering the financing of terrorism*“, tj. boj proti praní špinavých peněz (neboli legalizaci výnosů z trestné činnosti) a financování terorismu. Pro účely tohoto metodického pokynu zkratka zahrnuje také boj proti financování proliferace.
- **Inherentní riziko** - odkazuje na úroveň rizika ML/TF, kterému je povinná osoba vystavena v rámci konkrétního sektoru, produktu nebo služby, a to před zavedením zmírňujících opatření
- **Klient** – pro účely tohoto metodického pokynu pojem klient zahrnuje také osobu jednající za klienta
- **Obchod** – podle kontextu buď jednorázový obchod mimo obchodní vztah (definovaný v § 4 odst. 1 AML zákona), anebo dílčí transakce v rámci obchodního vztahu.
- **Obchodní vztah** – vztah mezi povinnou osobou a jinou osobou, jehož účelem je nakládání s majetkem této jiné osoby nebo poskytování služeb této jiné osobě, jestliže je při vzniku

vztahu s přihlédnutím ke všem okolnostem zřejmé, že bude trvajícím nebo bude obsahovat opakující se plnění. (definovaný v § 4 odst. 2 a § 54 odst. 7 AML zákona).

- **PEP** – anglická zkratka pro „*politically exposed person*“, tj. politicky exponovaná osoba ve smyslu § 4 odst. 5 AML zákona.
- **Princip KYC** – anglická zkratka pro princip „*know your customer/client*“, tj. princip poznej svého klienta.
- **Reziduální riziko** – tzv. „zbytkové“ riziko, znamená úroveň rizika, která zůstává po zavedení zmírňujících opatření pro řešení inherentního rizika
- **Riziko ML/TF** – představuje pravděpodobnost a dopad praní špinavých peněz nebo financování terorismu, z anglické zkratky pro „*money laundering/terrorism financing*“
- **Rizikový faktor** - proměnná, která sama o sobě nebo v kombinaci s dalšími může zvýšit nebo snížit riziko ML/TF, které představuje klient, obchodní vztah nebo obchod.
- **Rizikově orientovaný přístup (RBA)** – v anglickém jazyce „*risk based approach*“, tj. přístup založený na riziku, který umožňuje povinné osobě přiměřeně alokovat zdroje při efektivním řízení rizik
- **Rizikový profil klienta** – míra celkového ML/TF rizika spojeného s klientem, hodnota kterou povinná osoba přiřadí danému klientovi
- **Zákon o hazardních hrách** – zákon č. 186/2016 Sb.

IV. Vztah AML zákona a zákona o hazardních hrách

Vztah mezi těmito dvěma zákony lze popsat tak, že zatímco zákon o hazardních hrách upravuje obecné podmínky pro provoz jednotlivých typů hazardních her, AML zákon upravuje konkrétní povinnosti provozovatelů hazardních her ve vztahu k boji proti praní špinavých peněz a financování terorismu (AML/CFT). AML zákon tedy přidává provozovatelům jako povinným osobám nad rámec zákona o hazardních hrách další povinnosti, jejichž neplnění může být sankcionováno (viz § 43 a násl. AML zákona).

Ve vztahu k provádění opatření AML/CFT je AML zákon vůči zákonu o hazardních hrách zvláštní právní úpravou (*lex specialis*), z čehož vyplývá, že **v případě kolize AML zákona a zákona o hazardních hrách, tedy situace, kdy jeden zákon stanoví něco jiného než zákon druhý, a není tak možné jednat v souladu s oběma zákony, má AML zákon přednost před zákonem o hazardních hrách**, a je tedy nutné jednat v souladu s AML zákonem, což je zřejmé i z požadavků mezinárodního práva a práva EU.

Část druhá – Odpovědi na otázky z okruhu 1

I. Identifikace klienta

Každá povinná osoba má povinnost provádět identifikaci klienta řádně a včas, přičemž AML zákon upravuje pravidla v § 7 a následně některé způsoby identifikace – identifikace za fyzické přítomnosti klienta, tj. tváří v tvář (§ 8 odst. 1 písm. a)), identifikace na dálku (§ 8a, § 11 odst. 7), zprostředkovaná identifikace (§ 10) a převzatá identifikace (§ 11). Současně platí, že rozsah provádění identifikace klienta má minimální standard (§ 5 odst. 1) a způsob provádění identifikace je vázán na konkrétní povahu podnikatelské činnosti povinné osoby a rizika ML/TF, kterým je vystavena. Povinná osoba při procesu identifikace vychází také ze skutečnosti, zda se jedná o prvotní identifikaci klienta (nový klient) nebo následnou identifikaci klienta (povinná osoba je již v obchodním vztahu s klientem a prvotní identifikace již byla v minulosti provedena). V každém případě informace získané v rámci identifikace by měly být **přesné, aktuální a úplné**, a měly by zajišťovat možnost jednoznačného opětovného ztotožnění identifikované osoby po celou dobu uchování těchto informací.

1. Nejasnosti při identifikaci klienta u nízkých částek (např. drobné výměny žetonů) – kdy přesně vzniká povinnost identifikace?

Prvotní povinnost identifikovat klienta vzniká dle § 7 odst. 1 AML zákona vždy, když:

- Jde o jednorázový obchod, jehož hodnota je více než 1 000 EUR
- Jde o obchodní vztah
- Jde o podezřelý obchod

Pokud jde o **obchodní vztah provozovatele hazardní hry s klientem**, ten zpravidla vzniká na základě registrace účastníka hazardní hry. Identifikace dle AML zákona musí být provedena před vznikem obchodního vztahu, přičemž provozovatel hazardní hry musí ověřit a zapsat identifikační údaje v rozsahu vyžadovaném v § 5 odst. 1 AML zákona.

Následná identifikace klienta dle § 8 odst. 5 AML zákona včetně uplatnění § 8 odst. 9 AML zákona, tj. kontrola platnosti a úplnosti informací získaných v rámci identifikace klienta, probíhá v rámci obchodního vztahu, a to při dalších obchodech s klientem, který již byl identifikován. Zákon upravuje, že následná identifikace klienta je postupem, kdy provozovatel hazardní hry vhodným způsobem ověří totožnost klienta, přičemž stále platí, že nesmí dojít k pochybnostem o identitě takového klienta. Pokud by nedošlo k následné identifikaci klienta, povinná osoba není schopna plnit další související povinnosti jako např. průběžné sledování obchodního vztahu s klientem resp. monitoring transakcí. Např. v případě land-based kasina se následná identifikace uplatní u již prvotně identifikovaného hráče vždy při jeho vstupu do prostor herny či kasina³, přičemž v rámci procesu identifikace musí být ověřeny nejen

³ Nad rámec tohoto pokynu uvádíme, že dle § 71 odst. 2 zákona o hazardních hrách je poskytovatel povinen provádět identifikaci návštěvníka ve vymezené části herního prostoru dle podmínek stanovených v zákoně.

identifikační údaje, ale i podobizna klienta z dokladu (někde využití biometrie) nebo ze systému, aby nedocházelo ke zneužití identity někoho jiného⁴.

O identifikaci u jednorázového/příležitostného obchodu půjde zpravidla tehdy, pokud provozovatel hazardní hry neprovádí registraci klientů nebo nevydává hráčské karty. O příležitostný obchod se tedy bude jednat v případě, pokud zákon o hazardních hrách nevyžaduje registraci klienta ke hře, např. u:

- Kursových sázek na zvířecí dostih (pokud není dána povinnost registrace tj. zřízeno uživatelské konto)
- Totalizátorových her na zvířecí dostih⁵

Co se týče land-based živé hry, zde sice zákon o hazardních hrách nevyžaduje registraci, ale ukládá v § 71 zákona o hazardních hrách provozovateli herny nebo kasina povinnost provádět identifikaci vždy při vstupu návštěvníka do herny nebo kasina. V těchto případech bude postup dle AML zákona vycházet ze systému fungování dané herny nebo kasina a z naplnění definice obchodního vztahu ve smyslu § 4 odst. 2 AML zákona.

U jednorázového obchodu musí být identifikace klienta provedena před provedením obchodu (např. sázka na koňském dostihu v hodnotě 1 001 EUR), přičemž platí, že identifikace klienta se musí provést nejpozději tehdy, kdy je zřejmé, že hodnota obchodu překročí částku 1 000 EUR (např. klient provede sázku na zvířecí dostih v hodnotě 700 EUR, a poté další sázku v hodnotě 305 EUR – před uzavřením druhé sázky musí být provedena identifikace klienta). O příležitostný obchod ve smyslu AML zákona se bude v rámci provozování hazardních her jednat jen zřídka, přičemž platí, že hranice hodnoty obchodu se vztahuje na **veškeré obchody jak ve směru od klienta, tak ve směru ke klientovi, tedy jak na vklady/sázky, tak na výhry** (např. hráč vsadí 500 EUR a vyhraje 505 EUR). Podle § 54 odst. 4 AML zákona platí **povinnost sčítat související plnění a hledět na ně jako na jeden obchod**. Tato povinnost se při provozování hazardních her uplatní vždy, když je technicky průkazné nebo z okolností zřejmé, že je plnění uskutečňované v relativně krátkém časovém úseku (v řádu jednoho nebo dvou dnů) a mají vztah k jednomu konkrétnímu klientovi.

Zákonem stanovená **hranice 1 000 EUR pro identifikaci u jednorázového obchodu je základním, minimálním požadavkem**, přičemž každá povinná osoba, včetně provozovatele hazardních her, by si měla **na základě vlastního hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu** (§ 7 odst. 4 a § 21a AML zákona) vyhodnotit, zda bude pro identifikaci klienta uplatňovat tento zákonný limit nebo **limit nižší** (v žádném případě však vyšší), nebo zda bude provádět identifikaci u všech obchodů bez ohledu na jeho výši.

2. Jak postupovat při identifikaci zahraničních klientů bez dokladů v latince?

Dle § 8 odst. 11 AML zákona platí, že „*klient poskytne povinné osobě informace, které jsou k provedení identifikace nezbytné, včetně předložení příslušných dokladů*“. V případě, že

⁴ Hráčská karta, která neobsahuje podobiznu klienta, nezajistí ověření totožnosti klienta vhodným způsobem ve smyslu § 8 odst. 5 AML zákona. Karta může být zneužita jinou osobou.

⁵ Jedná se o výjimku, kdy u totalizátorové hry je jinak registrace vždy vyžadována.

povinná osoba není s to zaznamenat a efektivně pracovat s údaji v průkazu totožnosti zapsanými jiným písmem než latinkou, pak v jejím kontextu nelze provést identifikaci. Dle § 15 AML zákona, který se týká institutu „neuskutečnění obchodu“, platí, že „*povinná osoba odmítne uskutečnění obchodu nebo navázání obchodního vztahu v případě, že je dána povinnost identifikace a z jiného důvodu nelze provést identifikaci nebo kontrolu klienta.*“ V takovém případě s klientem, který není schopen předložit průkaz totožnosti s údaji v latině, nelze uzavřít obchodní vztah ani s ním uskutečnit obchod (zahraniční pasy obsahují i identifikační údaje v latině).

K identifikaci zahraničních klientů ze strany povinných osob se FAÚ vyjadřuje v Metodickém pokynu č. 8 – Kopírování průkazů totožnosti pro účely AML zákona⁶. V tomto pokynu se uvádí, že **průkaz totožnosti má být okopírován**, je-li typová rizikovost případu velká, přičemž z hlediska ML/TF **se za rizikové považují zahraniční průkazy totožnosti** a doklady, které jsou poškozené nebo vykazují známky padělání/pozměnění. Pokud klient předloží zahraniční doklad, který neobsahuje latinku, pak se jedná o situaci předvídanou v § 15 odst. 1 písm. b) AML zákona, kdy nelze provést identifikaci z jiného důvodu, přičemž klient nedostal své povinnosti v § 8 odst. 11 AML zákona, a to poskytnout provozovateli hazardních her informace, které jsou k provedení identifikace nezbytné. **S takovým klientem nelze uzavřít obchodní vztah ani s ním uskutečnit obchod**, což má oporu nejen v zákoně, ale současně i v míře ML/TF rizika. Je zřejmé, že provozovatel hazardních her musí mít k dispozici informace o klientovi (identifikační údaje) v latině, aby byl schopen s takovými informacemi dále nakládat a plnit povinnosti uložené AML zákonem (např. zjištění, zda se nejedná o PEP či osobu na sankčních seznamech, ale i plnění oznamovací a informační povinnosti vůči FAÚ). Ve vztahu k zahraničním pasům FAÚ uvádí, že zpravidla obsahují strojově čitelnou zónu (MRZ), která obsahuje latinskou transkripci.

3. Jaké technické možnosti a nástroje jsou pro ověření pravosti dokladů (např. pasů z exotických zemí)?

Ověřování pravosti dokladů je pro povinnou osobu výzva a měla by jí věnovat odpovídající pozornost. V této souvislosti lze zmínit systém PRADO⁷ vedený Evropskou radou, který je veřejným rejstříkem dokladů, nebo komerční nástroje využitelné i soukromým sektorem např. Regula Document Reader. Pokud má povinná osoba pochybnosti o pravosti dokladu, jedná se o znak podezřelosti, který může (v případě, že nedojde k rozptýlení) vyústit až v oznámení podezřelého obchodu FAÚ dle § 18 AML zákona, přičemž dle Metodickém pokynu č. 8 by mělo dojít k pořízení kopie takového průkazů totožnosti pro účely AML zákona, a to na základě oprávnění v § 8 odst. 11 AML zákona. Rizikový profil takového klienta by měl být nepochybně v režimu „nepřijatelný“. Ve vztahu k dokladům je vhodné zmínit, že je možné využívat veřejně

⁶ Dostupné na stránkách FAÚ: <https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/Methodick%c3%a9%20pokyny/4358-mp-c-8-19-12-2024-cista-verze.pdf>

⁷ https://mzv.gov.cz/jnp/cz/informace_pro_cizince/legislativa/prado_verejny_rejstrik_pravych_dokladu.html

dostupnou databázi ztracených a odcizených dokladů⁸, přičemž je při takové kontrole důležité zohlednit datum (k jakému dni klient použil doklad k identifikaci).

4. Můžete upřesnit hranici pro „jednorázový obchod“ v hazardu (např. kumulace sázek během dne, v jakém rozsahu, časovém odstupu, jakým způsobem získávat informace o těchto sázkách v rámci jednotlivých her)?

Identifikace klienta v případě jednorázového obchodu je detailněji popsána v odpovědi k otázce č. 1. Hranici 1 000 EUR pro identifikaci u jednorázového obchodu je tak třeba vykládat v souladu s § 54 odst. 4 AML zákona, kdy se u klienta sčítají související plnění a musí se na ně hledět jako na jeden obchod. Navíc, pokud jde o kumulaci sázek a krátký časový odstup (uvádíte 1 den), a zároveň zákon o hazardních hrách předpokládá založení uživatelského konta, pak by došlo k naplnění definice „obchodního vztahu“, který je zakotven v § 4 odst. 2 AML zákona a rozumí se jím zjednodušeně takový vztah mezi povinnou osobou a klientem, kde je buď element trvání, nebo opakujícího se plnění. Kumulace sázek pak naplní podmínku opakujícího se plnění. Na dotaz, jak získávat informace o těchto sázkách v rámci jednotlivých her, lze zkonstatovat, že je na povinné osobě, jaký mechanismus si zvolí pro zajištění naplnění povinnosti sčítání souvisejících transakcí. Tento mechanismus by měl být minimálně s to odhalit zjevné účelové dělení transakcí v jedné pobočce, například cestou pozornosti ze strany personálu povinné osoby.

5. Můžete doporučit seznam akceptovaných ID (OP, ŘP, Pas, ...) dokladů a postup při jejich ověřování?

Na úvod je potřeba uvést, že povinná osoba by měla vycházet z definice „průkazu totožnosti“, která je přímo v AML zákoně. Pro účely AML zákona je dle § 4 odst. 6 AML zákona průkazem totožnosti **doklad, který současně splňuje přinejmenším všechny následující podmínky:**

- vydal ho orgán veřejné správy některého státu,
- je v něm uvedeno alespoň jméno a příjmení a datum narození toho, komu byl vydán,
- je z něho patrná podoba toho, komu byl vydán.

V České republice je jím např. občanský průkaz, cestovní pas či řidičský průkaz. Definicí pojmu průkaz totožnosti naplňuje i digitální stejnopis občanského průkazu. Průkaz totožnosti je k provedení identifikace fyzické osoby nezbytný, neboť podle § 8 odst. 2 písm. a) AML zákona se z něho při identifikaci zaznamenávají a ověřují identifikační údaje klienta (jsou-li v něm uvedeny) včetně ověření shody podoby klienta s vyobrazením v průkazu totožnosti. Povinná osoba musí získat všechny AML zákonem požadované identifikační údaje, proto pokud doklad totožnosti jako např. pas neobsahuje údaj o trvalém pobytu, povinná osoba je povinna získat resp. zaznamenat tento údaj z jiného zdroje. Ověřování se při identifikaci za fyzické přítomnosti provádí vždy z dokladu totožnosti.

⁸ Více informací na: <https://portal.gov.cz/sluzby-vs/databaze-neplatnych-dokladu-S6121>

6. V případě poskytnutí identifikace klienta od třetí strany, která tuto identifikaci provedla a má vytvořenou databázi takových ověřených klientů, je možné v takovém případě takovou identifikaci převzít?

Za podmínek stanovených v § 11 odst. 1, 3 a 4 AML zákona může provozovatel hazardní hry **převzít identifikaci klienta provedenou úvěrovými nebo určenými finančními institucemi**. Provozovatel musí jednak získat od úvěrové nebo finanční instituce informace o identifikaci před vznikem obchodního vztahu nebo uskutečněním obchodu mimo obchodní vztah, ale také zajistit, nejlépe smluvně, že úvěrová nebo finanční instituce kdykoli na vyžádání poskytne informace o identifikaci tohoto klienta, včetně kopií příslušných dokladů. Převzetím identifikace se ale provozovatel nezbavuje odpovědnosti za splnění povinností spojených s identifikací. **Za převzatou identifikaci totiž odpovídá vždy provozovatel, jako by ji provedl sám**. Provozovatel by tedy měl vždy posoudit, nakolik může spoléhat na převzatou identifikaci provedenou konkrétní institucí. Pokud se provozovatel rozhodne převzít identifikaci klienta provedenou úvěrovými nebo určenými finančními institucemi, musí jednak přezkoumat, zda jsou převzaté údaje úplné a nevzbuzují pochybnosti o své správnosti, ale také podle § 11 odst. 9 AML zákona ověřit, zda jsou splněny podmínky pro takový postup, a zvážit, zda nepředstavuje některý z klientů, některý z produktů nebo některý konkrétní obchod zvýšené riziko ML/FT. **V případě pochybnosti o správnosti nebo úplnosti těchto informací nebo zvýšeného rizika ML/FT nelze identifikaci převzít a provozovatel musí identifikaci provést jiným výše uvedeným způsobem**, zejména tedy podle § 8 AML zákona.

7. Otázka stanovení minimální frekvence aktualizace údajů klienta (např. 1× ročně)?

Na úvod je třeba uvést, že pravidelná aktualizace údajů o klientovi v průběhu obchodního vztahu a její frekvence má být **stanovena v SVZ povinné osoby**. Provozovatel hazardních her by tak měl ve svém SVZ určit skutečnosti, na jejichž základě bude aktualizace vždy provedena, a zároveň stanovit maximální pravidelné intervaly pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta v závislosti na jeho rizikivosti. Dle § 8 odst. 9 AML zákona platí, že povinná osoba musí kontrolovat platnost a úplnost informací získaných v rámci identifikace a kontroly klienta v době trvání obchodního vztahu nebo při dalších jednorázových obchodech se stejným klientem (a zaznamenat případné změny). Povinná osoba musí aktualizaci provádět pravidelně, přičemž **v souladu s rizikově orientovaným přístupem platí, že čím je klient a obchodní vztah rizikovější, tím by měla být periodicita aktualizace informací kratší a její rozsah větší**. V případě zvýšeného rizika ve smyslu § 9a AML zákona je odpovídající aktualizace minimálně 1 x ročně. Důležitou skutečností pro aktualizaci je vždy případ, kdy se povinná osoba o změně dozví (např. v rámci obchodního vztahu se klient následně identifikuje a povinná osoba zjistí změnu v dokladu totožnosti). V souvislosti s aktualizací je vhodné uvést, že v herních podmínkách by měla být stanovena povinnost klienta informovat poskytovatele o změnách. Co se týče platnosti dokladu klienta, povinná osoba by měla využívat data, která

zaznamenala v rámci identifikace klienta a má je uložené v systému. Měla by tak mít přehled o tom, kdy expiruje platnost dokladu totožnosti klienta.

8. Dostupnost informací o klientovi v rámci systémů v zahraničí. Digitalizace je v zahraničí na nízké úrovni

Pokud je klient FO ze zahraničí, povinná osoba je v rámci identifikace a kontroly klienta odkázána více na informace a dokumenty získané přímo od klienta. K identifikaci zahraničních klientů se tento pokyn vyjadřuje již výše, kdy odkazuje na Metodický pokyn č. 8 – Kopírování průkazů totožnosti pro účely AML zákona, s tím, že zahraniční **průkaz totožnosti má být vždy okopírován**. Vzhledem k tomu, že povinná osoba zpravidla nemá přístup do zahraničních registrů k ověření totožnosti klienta, jako vhodné opatření pro snížení rizikovosti takového klienta může být vyžádání dalšího podpůrného dokladu.

9. Rozsah a hloubka identifikace?

Rozsah a hloubka identifikace se řídí mírou rizika, a to nejen daného klienta, ale i obchodního vztahu nebo obchodu. Konkrétní postupy a opatření má mít povinná osoba zavedeny a uplatňovány v rámci svého SVZ na základě hodnocení rizik a povinností vyplývajících z AML zákona. Povinná osoba by tak měla uplatňovat zesílená opatření při identifikaci klienta dle § 9a AML zákona v zákonem stanovených případech a s uplatněním definice země původu (např. riziko vyplývající z vazby na vysoce rizikovou třetí zemi, obchodní vztah s politicky exponovanou osobou). Dále se zesílená identifikace uplatní v případě, kdy dle hodnocení rizik povinné osoby představuje klient, obchod nebo obchodní vztah zvýšené riziko ML/TF.

Z dohledové činnosti FAÚ uvádí tyto detekované nedostatky.

- **V rámci převzaté identifikace klienta dle § 11 odst. 1, 3 a 4 AML zákona provozovatel hazardní hry pochybil, jelikož převzal informace, které byly zjevně nesprávné. Nedošlo tak ke splnění povinnosti uložené v § 11 odst. 4 věta druhá.**
- **Aplikace § 8 odst. 8 AML zákona – záznam o ověření mezinárodních sankcí. Povinná osoba disponuje komerčně zakoupeným nástrojem na detekci mezinárodních sankcí, případně i PEP.**
 - 1) **Povinná osoba často neví, jaké zdroje tento nástroj zahrnuje (např. že nezahrnuje vnitrostátní sankční seznam).**
 - 2) **Pakliže tento nástroj čerpá ze všech relevantních zdrojů, povinná osoba nedokáže vygenerovat záznam o prověření hráče v sankčních seznamech nebo PEP, není tak splněna povinnost uchovávat další údaje získané v rámci identifikace klienta dle § 16 odst. 1 písm. a) AML zákona.**

II. Kontrola klienta

Obdobně jako u povinnosti identifikace i povinnost kontroly klienta musí být povinnou osobou provedena řádně a včas. Identifikace a kontrola klienta patří mezi nejdůležitější opatření AML/CFT a tvoří tzv. **princip KYC** (*Know Your Client*). V rámci procesu kontroly klienta je klíčová kontrola klienta **při vzniku obchodního vztahu, a pak následný monitoring**, který mimo jiné vychází z informací získaných při prvotní kontrole klienta. **Při jednorázovém obchodu** dle § 9 odst. 1 písm. a) bod 5 AML zákona musí provozovatel provést kontrolu klienta u obchodu **v hodnotě 2 000 EUR a více**. Není vyloučeno, že si provozovatel tuto hranici sníží nebo nastaví kontrolu u každého jednorázového obchodu. Ke kontrole klienta FAÚ odkazuje na **Metodický pokyn č. 9 – Kontrola klienta**, který velmi podrobně rozebírá tento institut, a to i ve vztahu k zesílené a zjednodušené kontrole klienta. Ve vztahu ke klientům, kteří jsou tzv. politicky exponovanou osobou (PEP) pak FAÚ odkazuje na Metodický pokyn č. 7 – Opatření vůči politicky exponovaným osobám. **Proces kontroly klienta by měla mít povinná osoba nastaven v rámci svého interního předpisu, kterým je SVZ.**

1. Chybí nástroj na bezplatnou a dostupnou kontrolu PEP a osob na sankčních seznamech.

Stát má povinnost (dle čl. 20a odst. 1 AMLD⁹) vydat a aktualizovat seznam uvádějící konkrétní funkce, které jsou podle vnitrostátních právních a správních předpisů považovány za významné veřejné funkce, tj. vnitrostátní seznam funkcí PEP. Stát tak nevydává a nevede jmenný seznam PEP. Povinná osoba vychází z informací získaných v souladu s principem KYC tj. od klienta, z veřejných zdrojů a za využití speciálních nástrojů, které jsou zpoplatněny. Zda se na danou osobu vztahují mezinárodní sankce, může povinná osoba ověřit z otevřených zdrojů prostřednictvím sankční mapy EU¹⁰ nebo konsolidovaného seznamu¹¹, což je uvedeno na stránkách FAÚ. V případě národních sankcí, je třeba nahlédnout do seznamu, který vede Ministerstvo zahraničních věcí¹².

2. Doporučit ověřené zdroje pro screening PEP a sankčních seznamů

FAÚ odkazuje na Metodický pokyn č. 7 – Opatření vůči politicky exponovaným osobám, kde jsou způsoby zjišťování statusu PEP u klienta popsány. Konkrétní odkaz na produkty nabízené

⁹ Směrnice EP a Rady (EU) 2015/849 z 20. 5. 2015, o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu ve znění směrnice EP a Rady (EU) 2018/843 z 30. 5. 2018

¹⁰ <https://sanctionsmap.eu/#/main>

¹¹ <https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=en>

¹² https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/sankcni_politika/sankcni_seznam_cr/vnitrostatni_sankcni_seznam.html

na trhu FAÚ nemůže z povahy svého postavení, jako orgánu veřejné moci, poskytovat. Uplatňuje se zde zásada enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí¹³.

3. *Jak často aktualizovat údaje u stálých klientů?*

FAÚ odkazuje na Metodický pokyn č. 9 – Kontrola klienta a na výše uvedenou odpověď pod č. 7 v rámci tématu identifikace klienta.

4. *Ve smyslu § 9 (Kontrola klienta) je stanovené, že povinná osoba vykoná kontrolu klienta vždy, když hodnota obchodu dosáhne určitou stanovenou částku. Musí se taková kontrola provést i v případě, že je jednoznačné, odkud pocházejí finanční prostředky např. z výhry klienta? Obdobně i v případě výplaty z hráčského konta, i v takovém případě je jasný původ finančních prostředků, který už byl zkontrolován.*

Kontrola klienta je dynamický proces a v případě obchodního vztahu se provádí kontinuálně. Podle § 9 odst. 2 písm. d) AML zákona povinná osoba musí průběžně sledovat obchodní vztah a přezkoumávat (veškeré) obchody prováděné v jeho průběhu za účelem zjištění, zda jsou v souladu s tím, co je povinné osobě známo o klientovi a jeho podnikání a rizikovém profilu, který musí být stanoven při vzniku obchodního vztahu (inherentní riziko, které klient představuje). Dle § 9 odst. 3 AML zákona má povinná osoba provádět kontrolu klienta v rozsahu potřebném k posouzení možného rizika ML/TF v závislosti na typu klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu. Povinná osoba tak při uplatnění běžné nebo zesílené kontroly klienta vychází nejen z rizikového profilu klienta, z okolností ve vztahu k němu jako je např. chování klienta, patologické hráčství, ale také z rizikovosti produktu, zda se jedná o land-based nebo on-line hru, jaká je povaha hry např. kurzové sázky budou mít vyšší rizikovost než loterie. Dozorovému orgánu musí povinná osoba odůvodnit přiměřenost rozsahu kontroly klienta a doložit způsob jejího provádění. Dle § 16 odst. 1 a 2 AML zákona má povinná osoba v návaznosti na prováděnou kontrolu klienta povinnost zjištěné a zaznamenané informace uchovávat po zákonem stanovenou dobu, přičemž rozsah uchovávaných informací zákon taxativně vymezuje. Patří mezi ně i záznamy o veškerých krocích uskutečněných v rámci kontroly klienta.

Uváděný příklad v dotazu podléhá též kontrole klienta, byť v daném případě kontrola klienta při výplatě výhry klientovi nebude primárně směřovat na „původ peněz“ (tj. § 9 odst. 2 písm. e) AML zákona), ale bude se týkat dalších prvků kontroly klienta zakotvených v § 9 odst. 2 AML zákona. Zde jsou prvky kontroly vztahující se k monitoringu obchodního vztahu včetně přezkoumávání obchodů prováděných v jeho průběhu, tj. zjištění a vyhodnocení informací, zda jsou obchody v souladu s tím, co je povinné osobě známo o klientovi a jeho profilu, viz výše uvedený § 9 odst. 2 písm. d) AML zákona. V rámci monitoringu tak musí povinná osoba

¹³ Státní orgány a orgány veřejné moci mohou činit pouze to, co zákon dovoluje, a to v mezích a způsobem, který zákon stanoví. Tato zásada je klíčová pro právní stát, omezuje libovůli úřadů a zaručuje, že postupují v zákonném rozsahu.

sledovat toky peněz a v případě výhry tyto informace vyhodnocuje v souvislostech, tzn. jak výhra vznikla, co jí předcházelo (např. způsob vkladu, minimální aktivita hráče), jak je výhra vyplácena. Samozřejmě by mělo být zajištěno, že výhra, resp. výplata z hráčského konta je realizovaná ve prospěch klienta a ne někoho jiného. V případě uživatelského konta to ostatně explicitně vyžaduje § 17d odst. 4 a 5 zákona o hazardních hrách. Kontrola výplat by tak měla nastat vždy, když se materializují rizikové faktory.

Opatření identifikace a kontroly klienta mají vést k prevenci rizikových případů. Nad rámec dotazu lze např. uvést prevenci rizika, kdy klient zneužije samotný uživatelský resp. hráčský účet k ML/TF aktivitám. Ve vztahu k obchodnímu vztahu a obchodům v rámci něj rizika a znaky podezřelosti spočívají např. v/ve

- ✓ využívání více uživatelských účtů s použitím údajů totožnosti někoho jiného (lze detekovat například sledováním fingerprintů zařízení či využitím behaviorální detekce);
- ✓ tzv. spícím účtu, kdy klient vložené prostředky delší dobu nepoužívá a později se bude snažit tyto prostředky vybrat s tím, že uskuteční pouze zanedbatelnou nebo malou herní aktivitu;
- ✓ situace, kdy dochází k rychlé aktivaci a následné deaktivaci účtu (účet založen, poté aktivní jen 1 den, a poté již není aktivní);
- ✓ situaci, kdy klient zruší účet a následně si založí nový (v průběhu jednoho roku) – v takovém případě by povinná osoba měla sledovat a vyhodnocovat transakční historii klienta v rámci obou účtů (např. kolik peněz protéklo těmito účty, jaké vklady a jak byly realizovány);
- ✓ situaci, kdy účet klienta vykazuje u vkladů / depozit časté změny u platebních účtů, využíváno více karet;
- ✓ příkladu, kdy klient provede vklad 10 Kč z bankovního účtu, následně provede depozit z různých karet a následně chce provést převod na jiný bankovní účet, než z kterého byl proveden vklad;
- ✓ vklad na jednom obchodním místě následovaný výběrem na jiném obchodním místě (míří na zneužívání uživatelského konta k poukazování peněz mezi rodinnými příslušníky předpokládající selhání obsluhy obchodního místa při provádění následné identifikace);
- ✓ pokus o vklad v rozporu se zákonem o hazardních hrách – například nepeněžitě vklady v podobě drahých hodinek či kryptoaktiv.

V souvislosti s řízením rizik doporučujeme zavést strukturovaná pravidla založená na informacích z kontroly klienta (co povinná osoba o klientovi ví) a nastavení hranice transakcí pro hru tzv. „*thresholdové*“ transakce.

- 5. Dotaz k zesílené kontrole při vzniku a v průběhu obchodního vztahu s osobou se zemí původu ve vysoce rizikové třetí zemi. Dotaz směřuje k situaci, jak přistupovat k osobám, které mají původ ve vysoce rizikové zemi pouze v důsledku dvojího občanství, či migrace z rizikové země, a jsou trvale usazeny ve státech EU, typicky Rakousku a**

Německu. Konkrétní otázka směřuje k tomu, do jaké míry musí být kontrola podrobná ve vztahu ke zdroji peněžních prostředků a jejich ověření. V převážné míře se jedná o občasně návštěvníky, kteří ke hře používají relativně nevýznamné množství finančních prostředků. Je možné nastavit určitou roční hranici vkladu nebo ztráty finančních prostředků s ohledem na usazení v zemi EU, relativně nízké množství prostředků a marginální kontakt na vysoce rizikovou třetí zemi?

Povinná osoba by měla při provádění identifikace nejen získat identifikační údaje v zákonem požadovaném rozsahu (§ 5 AML zákona), ale pracovat také s definicí země původu (§ 4 odst. 15 AML zákona). Od těchto ustanovení se odvíjí geografický faktor, který je třeba sledovat ve vztahu ke klientovi. Pokud je vysoce riziková třetí země tzn. zvýšené riziko ML/TF detekováno u klienta fyzické osoby ve vztahu k

- jeho státní příslušnosti
- státu, v němž je přihlášen k trvalému nebo jinému pobytu
- v němž má bydliště déle než jeden rok

pak musí povinná osoba provést zesílenou identifikaci a kontrolu klienta v souladu s § 9a odst. 2 písm. a) a b) AML zákona.

To platí i v případě, že klient má dvojí občanství a jedno z nich se váže na vysoce rizikovou třetí zemi, přičemž trvalost usazení (v EU) toto zvýšené riziko neeliminuje. U tohoto klienta tak musí být ze zákona provedena zesílená identifikace a kontrola klienta dle § 9a AML zákona, přičemž jedním ze zesílených opatření, které povinná osoba zmiňuje ve svém dotazu, bude nastavení limitu pro vklady nebo ztrátu finančních prostředků. V případě místa narození ve vysoce rizikové třetí zemi je v rámci řízení geografického rizika na povinné osobě, jak tento faktor vyhodnotí.

6. *Můžete doporučit rozsah kontroly u PEP, možná východiska pro zjišťování majetku (např. evidence oznámení, externí placené zdroje, veřejné rejstříky a dostatečnost takovýchto podkladů)?*

FAÚ odkazuje na Metodický pokyn č. 7 – Opatření vůči politicky exponovaným osobám, který je ve vztahu k tomuto typu klientů značně podrobný. Obecně je vhodné shrnout, že v případě klienta PEP musí být vždy provedena zesílená identifikace a kontrola klienta ve smyslu § 9a AML zákona. Vedle přezkoumání zdroje peněžních prostředků nebo jiného majetku, kterého se obchod nebo obchodní vztah týká, musí být u klienta PEP přijata přiměřená opatření v případě obchodního vztahu, která povedou ke zjištění původu jeho majetku dle § 9 odst. 2 písm. f) AML zákona. Pokud povinná osoba **nezná původ peněžních prostředků nebo jiného majetku klienta PEP** užitého v obchodu, **nemůže** dle § 15 odst. 2 AML zákona **uskutečnit obchod**, a to ani v rámci obchodního vztahu.

7. *Rádi bychom měli popsaný názorný postup, jak přesně provádět kontrolu klienta. Zejména tu navazující, průběžnou. Dále bychom chtěli detailně popsat, jak si*

představujete vyhodnocování rizikivosti hráčů, jaké konkrétní data sledovat a vyhodnocovat, na co se zaměřovat.

Jak má povinná osoba postupovat při kontrole klienta a jaká ustanovení AML zákona, jsou pro tento proces relevantní, popisuje Metodický pokyn č. 9 - Kontrola klienta. Postup při kontrole klienta, včetně jejího rozsahu, má být detailně popsán v systému vnitřních zásad provozovatele hazardní hry, který také vychází z vlastního hodnocení rizik. SVZ má odrážet rizika, kterým je nebo může být takový provozovatel vystaven, a to ve všech čtyřech základních oblastech (klient, produkt, geografický ukazatel, distribuční kanál), více v Metodickém pokynu č. 11 – Hodnocení rizik a systém vnitřních zásad, který je také dostupný na webových stránkách FAÚ. Právě v hodnocení rizik musí povinná osoba podrobně uvést, jaké klienty, produkty či služby a obchody či obchodní vztahy považuje za ty se zvýšeným rizikem, a u kterých tedy bude uplatňovat zvýšenou identifikaci a kontrolu klienta. SVZ tak má zaměstnancům provozovatele hazardní hry mimo jiné jasně ukládat, kdy a jak musí uplatnit běžnou identifikaci a kontrolu klienta a v jakých situacích musí provést zesílenou identifikaci a kontrolu klienta a v čem tato spočívá, klíčový je samozřejmě rizikový profil klienta.

Co se týče stanovení rizikového profilu klienta, zde by měla povinná osoba vždy zohlednit následující:

- **získané informace o klientovi**
- **známé faktory zvyšující či snižující riziko spojené s klientem, obchodním vztahem či s jednorázovým obchodem**
- **své vlastní hodnocení rizik.**

Pro stanovení rizikového profilu klienta určí provozovatel hazardní hry relevantní faktory, které pak při stanovení zohledňuje. Zde je důležité uvést, že rizikový profil stanovený na začátku obchodního vztahu není statický, ale je potřeba ho v průběhu obchodního vztahu nadále posuzovat na základě informací, které provozovatel v průběhu tohoto vztahu získává, např. z transakčního monitoringu a dalších informací při kontrole klienta. Mezi takové faktory se pro představu řadí (nejedná se o vyčerpávající přehled):

- způsob identifikace klienta (zda fyzicky, distančně či prostřednictvím 3. osoby)
- geografický faktor spojený s klientem (nejen vysoce riziková třetí země, která vždy zvyšuje rizikový faktor, ale např. i místo trvalého pobytu klienta – je na městském nebo obecním úřadu)
- povolání, předmět činnosti nebo povaha podnikání
- zdroje prostředků a jejich objem
- PEP nebo prvek mezinárodních sankcí
- negativní informace plynoucí z veřejných zdrojů
- chování klienta
- transakční aktivita
- vlastnosti využívaných produktů a služeb
- využívání hotovosti, virtuálních aktiv, aj.

Povinná osoba by měla také zjistit, zda klient není v exekuci či v oddlužení.

Jako příklad lze uvést faktor spojený se situací, kdy provozovatel hazardní hry zjistí, že informace získané od klienta nejsou pravdivé. V takovém případě se nejedná o znak podezřelého obchodu, ale takový klient by neměl být akceptován. Pokud např. nastane skutečnost uvedená v § 9a odst. 1 a 2 AML zákona, pak musí povinná osoba vždy přiřadit klientovi vysoký rizikový profil (např. klient se v průběhu obchodního vztahu stane PEP). Některé povinné osoby využívají automatický systém pro sestavování rizikového profilu klientů, který aktualizují na denní bázi. V této souvislosti je vhodné upozornit na povinnost zakotvenou v § 16 odst. 1 písm. f) AML zákona, kdy povinná osoba musí mít také záznamy o postupu a stanovení rizikového profilu klienta.

8. K zesílené identifikaci a kontrole klienta dle § 9a AML zákona - získání souhlasu člena svého statutárního orgánu nebo osoby jím pověřené k řízení v oblasti opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu k uzavření obchodního vztahu nebo k jeho pokračování - považuje FAU za souladné se zákonem, že na každé provozovně je takto pověřeno více osob (s ohledem na směnný provoz), a to výlučně za tímto účelem a s omezením pro konkrétní provozovnu?

Dle § 9a odst. 3 písm. d) AML zákona musí povinná osoba při zesílené identifikaci a kontrole klienta a v rozsahu potřebném k účinnému řízení zjištěného rizika „získat souhlas člena svého statutárního orgánu nebo osoby jím pověřené k řízení v oblasti opatření AML/CFT k uzavření obchodního vztahu nebo k jeho pokračování“. Z daného ustanovení vyplývá, že jde o opatření, které v praxi představuje postup, který jde nad rámec běžné identifikace a kontroly klienta. Zákon vyžaduje, aby souhlas primárně udělovala jedna osoba ve vysoké řídicí funkci, a to člen jejího statutárního orgánu, a pak alternativně je dána možnost, že takový souhlas může udělit namísto člena statutárního orgánu jím pověřená osoba k řízení v oblasti uplatňování opatření AML/CFT. Z dotazu vyplývá, že stejný člen statutárního orgánu provozovatele pověřil více osob, což narušuje koncentraci řízení rizik a uplatňování opatření AML/CFT. Navíc je třeba si uvědomit, že zákonem vyžadovaná účast člena statutárního orgánu na rozhodování o daném opatření (zda dojde k navázání obchodní vztahu s rizikovým klientem či v jeho pokračování) je úzce spjata s funkcí pověřené osoby dle § 22a AML zákona, tzn. učinit člena statutárního orgánu odpovědného za to, že bude plnění AML povinností povinnou osobou věnována dostatečná pozornost na této úrovni řízení a dojde k přijetí takových opatření, která budou schopna snižovat ML/FT rizika, kterým povinná osoba čelí nebo může čelit z povahy své činnosti. Souhlas udělovaný dle § 9a odst. 3 písm. d) AML zákona tak není formální a plošnou záležitostí, ale rizikově orientovaným přístupem, který by měl být založen na komplexním zhodnocení rizik a aplikován individuálně vůči každému takovému klientovi. Rozhodnutí by tak měla namísto člena statutárního orgánu učinit jím pověřená osoba, která je v dostatečně vysoké řídicí pozici a má znalost a zkušenost v oblasti AML/CFT a řízení rizik. Pokud s ohledem na provoz povinné osoby došlo k pověření více osob, musí být zřejmé, kdo je danou osobou a odkdy, a zajistit že osoba splňuje výše uvedené kvalifikační požadavky. Navíc musí být zajištěna stejná úroveň řízení rizik v rámci rozhodovacích procesů těchto pověřených osob, tudíž by měl mít provozovatel hazardní hry zaveden interní mechanismus pro rozhodování, který to zajistí.

Z dohledové činnosti uvádí FAÚ tyto detekované nedostatky:

Častý problém s přezkoumáváním zdroje peněžních prostředků klientů dle § 9 odst. 2 písm. e) AML zákona. Zdroj je nutné relevantně zjistit hned na začátku obchodního vztahu, aby jej bylo možné vůbec přezkoumat. Na to navazuje průběžné sledování obchodního vztahu a transakční monitoring. Bez zjištěného zdroje peněžních prostředků nelze průběžně sledovat obchodní vztah, respektive realizované transakce vyhodnotit.

Dále nedostatky spojené s kontrolou klienta dle § 9 odst. 2 písm. a) AML zákona při zjišťování informací o povaze podnikání klienta. Tato informace má být zjištěna již na začátku obchodního vztahu s klientem, přičemž nestačí informace jen obecná informace „podnikatel“ nebo „zaměstnanec“, stejně tak nestačí sbírat informace jen k vybraným oborům. Tato informace je stěžejní pro řízení rizik a ověření dalších informací, jako např. zdroj peněz.

III. Neuskutečnění obchodu

Institut „neuskutečnění obchodu“ je uveden v § 15 AML zákona, přičemž se jedná o opatření, které je úzce spjato s opatřením identifikace a kontroly klienta. Jedná se o postup, který má umožnit povinné osobě reagovat na **riziko ML/TF spojené s tím, že není nebo nemůže být provedena identifikace nebo kontrola klienta řádně a včas**. Povinné osoby si musí být zejména vědomy skutečnosti, že toto ustanovení jsou povinny aplikovat vždy, když nastanou situace předvídané v § 15 (jedná se o tzv. kogentní ustanovení), přičemž v takovém okamžiku je povinnost buď **odmítnout uskutečnit obchod** (provozovatel hazardní hry neumožní klientovi hrát) nebo **nenavázat obchodní vztah** (provozovatel hazardní hry neumožní potencionálnímu klientovi hrát, tj. nezaregistruje ho, nezřídí mu uživatelské konto, nevymění mu žetony, nepřijme sázku). Obdobně pak při existenci obchodního vztahu s klientem, je povinná **takový vztah ukončit**. Podle § 15 odst. 1 AML se to týká případů, kdy je dána povinnost identifikace nebo kontroly klienta a zároveň nastane alespoň jedna z následujících situací:

- a) klient
 1. se odmítne podrobit identifikaci,
 2. odmítne doložit oprávnění podle § 8 odst. 6 nebo § 11 odst. 7 AML zákona, nebo
 3. neposkytne potřebnou součinnost při kontrole,
- b) z jiného důvodu nelze provést identifikaci anebo kontrolu klienta, nebo
- c) má-li osoba provádějící identifikaci nebo kontrolu pochybnosti o pravdivosti informací poskytnutých klientem nebo o pravosti předložených dokladů.

Dále dle § 15 odst. 2 AML zákona povinná osoba nesmí uskutečnit obchod s PEP, pokud nezná původ peněžních prostředků nebo jiného majetku užitého v obchodu. Více informací k tomuto institutu naleznete v Metodickém pokynu č. 9 – Kontrola klienta. V případě, že by povinná osoba nepostupovala v souladu s § 15 AML zákona, dopustí se přestupku dle § 44 odst. 1 písm. c) AML zákona, za který lze uložit pokutu až do výše 10 mil. Kč v základní skutkové podstatě.

1. Jak postupovat, pokud klient odmítne identifikaci po zahájení hry?

Z dotazu není zřejmé, zda již byla provedena první identifikace klienta a týká se to identifikace následné. Je vhodné upozornit, že identifikace klienta by měla být provedena vždy před navázáním obchodního vztahu nebo před provedením jednorázového obchodu (identifikace se provádí nejpozději tehdy, pokud je zřejmé, že bude překročena hodnota 1 000 EUR). Klient má dle § 8 odst. 11 AML zákona povinnost poskytnout povinné osobě součinnost při identifikaci, tzn. poskytnout jí informace a předložit příslušné doklady, které jsou k provedení identifikace potřeba. Z ustanovení § 15 vyplývá, že pokud se klient odmítne identifikovat, nemůže být obchod uskutečněn. V daném případě se takový klient nemůže vůbec účastnit hry a poskytovatel by měl okamžitě postupovat dle opatření v § 15 AML zákona a účast na hře znemožnit. Pokud by se jednalo o následnou identifikaci, zde by kromě faktického znemožnění účasti na hře mělo dojít k současnému blokování prostředků užitých při takové hře, tzn. jeho vkladu. Jejich uvolnění je vázáno na splnění povinnosti klienta podrobit se identifikaci, resp. kontrole klienta, protože v daném případě už by povinná osoba měla danou situaci vyhodnotit jako „podezřelý obchod“, u něž se kontrola klienta provádí vždy. Současně tedy půjde o podezřelý obchod, kdy povinná osoba vůbec nezná totožnost dané osoby ani původ prostředků. Oznamování podezřelých obchodů FAÚ je upraveno v Metodickém pokynu č. 4 – Oznamování podezřelých obchodů, přičemž oznámení podezřelého obchodu v takové situaci by mělo obsahovat sdělení nejen všech okolností podezřelého obchodu, ale i výše vkladu, tj. částky, která byla v rámci daného obchodu v rámci aplikace § 15 AML zákona zablokována.

FAÚ uvádí, že v souvislosti s povinností identifikovat klienta by se povinná osoba do takové situace neměla dostat (klient se odmítne identifikovat a současně je mu již umožněno účastnit se na hře), jelikož identifikace by měla nastat vždy před vznikem obchodního vztahu, resp. před provedením jednorázového obchodu, jehož hodnota překročí 1000 EUR.

2. Nejasnosti při vrácení vkladů – lze vrátit vklad, pokud obchod nesmí být uskutečněn?

Pokud nastanou případy zakotvené v § 15 AML zákona, musí být toto kogentní ustanovení povinnou osobou aplikováno (neuskutečnění obchodu se vztahuje jak na vklady, tak na výhry). Za této situace nelze vklad vrátit, jelikož samo vrácení vkladu je obchodem ve smyslu § 4 odst. 1 AML zákona¹⁴. To by bylo v rozporu s AML/CFT opatřeními a účelem AML zákona. Taková situace by měla být vždy posouzena i z hlediska reportování podezřelého

¹⁴ Obchodem se pro účely AML zákona rozumí „každé jednání povinné osoby jednající v tomto postavení s jinou osobou, pokud takové jednání směřuje k nakládání s majetkem této jiné osoby nebo k poskytnutí služby této jiné osobě“.

obchodu FAÚ včetně uvedení, že poskytovatel aplikoval § 15 AML zákona, blíže Metodický pokyn č. 4 – Oznámení podezřelého obchodu.

3. Můžete upřesnit, zda vrácení vkladu je „uskutečnění obchodu“ nebo povinný krok.

Viz. odpověď výše. Vrácení vkladu je obchodem ve smyslu § 4 odst. 1 AML zákona, resp. uskutečněním obchodu. Tento obchod jednoznačně spadá do monitoringu transakcí, které musí povinná osoba sledovat v rámci obchodního vztahu s klientem. Důvodem je skutečnost, že informace z identifikace a kontroly klienta slouží k detekci rizikových faktorů a s tím souvisejících podezřelých obchodů. Monitoring tak např. odhalí vklad značných finančních prostředků následovaný velmi omezenou herní aktivitou s následným požadavkem na vyplacení vkladu. V takovém případě by mělo dojít k uplatnění § 15 AML zákona a před vyplacením vkladu by mělo dojít ke kontrole klienta. Vrácení vkladu nepředstavuje povinný krok, pokud jsou naplněny důvody pro uplatnění § 15 AML zákona, naopak, povinná osoba musí zajistit nenakládání s vkladem, dokud nebude řádně provedena identifikace a kontrola klienta, nebo pro účely dalších opatření AML/CFT – oznámení podezřelého obchodu dle § 18 AML zákona, odklad splnění příkazu klienta dle § 20 AML zákona.

4. Můžete doporučit postup pro dokumentaci odmítnutého obchodu.

V návaznosti na výše uvedené uvádíme, že povinná osoba by měla mít nejen záznam a informace včetně dokumentů o identifikaci a kontrole klienta (§ 16 odst. 1 písm. a) až d) AML zákona), ale také záznamy o veškerých krocích uskutečněných v rámci identifikace a kontroly klienta, včetně informací o případných obtížích souvisejících s těmito kroky – tedy mimo jiné i to, že byl uplatněn § 15 AML zákona včetně souvisejících okolností (§ 16 odst. 1 písm. e) AML zákona). V souvislosti s tím by povinná osoba neměla opominout, že v souladu s § 16 odst. 1 písm. f) AML zákona musí mít také záznamy o rizikovém profilu klienta, volbě odpovídajících opatření užitých vůči klientovi, a také záznam při posouzení skutečností souvisejících s podáním oznámení o podezřelém obchodu. Dokumentace odmítnutého obchodu tak musí být písemná, musí být zřejmé u jakého obchodu, klienta a kdy se tak událo, a jaká další opatření byla v této souvislosti přijata a s jakým výsledkem.

Část třetí – Odpovědi na otázky z okruhu 2

Ve vztahu k pojmu „podezřelý obchod“ a povinnosti oznámit podezřelý obchod dle § 18 AML zákona včetně souvisejících opatření vydal FAÚ metodický pokyn č. 4 – Oznámení podezřelého obchodu. Na oznámení a šetření podezřelého obchodu se vztahuje striktní povinnost mlčenlivosti dle § 38 AML zákona.

I. Oznámení podezřelého obchodu

Povinná osoba má **povinnost vyhodnocovat dostupné informace a zjistit podezřelý obchod**, což jí ukládá AML zákon v ustanovení § 18 odst. 1. V kontextu opatření zakotvených v AML zákoně z uvedeného vyplývá, že dostupné informace souvisí s povinností identifikace a kontroly klienta, a pak jsou důležité okolnosti vyvolávající podezření ze snahy o ML/TF nebo jiné skutečnosti, které by mohly nasvědčovat podezření z ML/TF, které by měla povinná osoba detekovat. Oznámeny musejí být FAÚ všechny podezřelé obchody (transakce, služby) **včetně pokusů** o ně.

1. Musí povinná osoba oznámit podezřelý obchod i v případě, že ukončila obchodní vztah s klientem?

Ano, i pokud došlo k ukončení obchodního vztahu s klientem, měl by být podezřelý obchod oznámen FAÚ. V této souvislosti upozorňujeme na časový aspekt oznámení „bez zbytečného odkladu“. Samozřejmě, pokud k detekci podezřelého obchodu došlo až ex-post. V případě, že byl podezřelý obchod zjištěn v době trvajících obchodního vztahu, dle § 9 odst. 1 písm. b) by měla povinná osoba provést kontrolu klienta a v této souvislosti uplatnit opatření § 15 AML zákona, tj. neuskutečnit obchod – znemožnit účast na další hře v případě provozovatele hazardní hry a prozatím nevrátit vklad či nevyplatit výhru. V tomto režimu pak oznámit podezřelý obchod, viz blíže Metodický pokyn č. 4.

2. Jak definovat „podezřelý obchod“ v hazardu?

Definice podezřelého obchodu v § 6 AML zákona je velmi široká, viz blíže Metodický pokyn č. 4. Znaky podezřelého obchodu v oblasti hazardu je třeba zachytit v systému vnitřních zásad každé povinné osoby a musí odpovídat povaze její činnosti, tzn. zda jde o land-based provozování hazardních her či on-line, jaké má portfolio klientů, jak umožňuje realizovat vklady a v jaké výši, zda působí provozovatel přeshraničně, aj.

Jako indikátory možného praní špinavých peněz prostřednictvím online hazardních her¹⁵ lze v tomto materiálu např. uvést:

- vklad značných finančních prostředků následovaný velmi omezenou hráčskou aktivitou

¹⁵ Zdrojem *Typologies report on the use of online gambling for money laundering and the financing of terrorism purposes*, vydané MONEYVAL, dostupné z: <https://rm.coe.int/research-report-the-use-of-online-gambling-for-money-laundering-and-th/168071509c>

- zdroj finančních prostředků vkládaných na účet se zdá být podezřelý a není možné ověřit původ finančních prostředků
- hráč otevře několik účtů pod různými jmény pomocí stejné IP adresy a stejného zařízení
- různí hráči jsou identifikováni jako sdílející platební karty, ze kterých se provádějí vklady případně i sdílené bankovní účty (pokud nejde např. o manželský pár)
- hráč má spojení s účtem, který byl v minulosti šetřen finanční zpravodajskou jednotkou
- falešná identita včetně využití identity někoho jiného
- na účtu byl realizován větší obrat a současně detekováno zneužití bankID
- přechod od bezhotovostních platebních prostředků (karty, bankovní účty) k hotovostním transakcím
- nesouvisející finanční toky (velké počty platebních metod, velké počty deposit z různých zdrojů).

V případě land-based kasina lze jako příklad uvést

- vysoký objem hotovosti,
- snaha vložit do hry jiný majetek (např. luxusní hodinky, šperky)
- falešná identita včetně využití identity někoho jiného
- výměna hotovosti za žetony, následuje nízká hráčská aktivita, a poté se žetony proplatí šekem nebo bankovním převodem nebo se dostanou do sféry klienta jiným způsobem
- dva nebo více hráčů se spolčí a jeden z nich záměrně prohraje žetony ve prospěch dalšího z hráčů (stolní hra nebo poker)
- využívání účtu v kasinu jako bankovního účtu, vkládání peněz, hraní malých nebo žádných hazardních her a převod prostředků na jiný účet nebo šek.

3. Nejasnosti při oznamování podezřelých obchodů, zda spadá do této povinnosti i dotaz od PČR, který povinná osoba obdržela či informace, že došlo k možnému zneužití BankID? Je třeba vždy podávat OPO?

Povinná osoba oznamuje podezřelý obchod v případě podezření na legalizaci výnosů z trestné činnosti, financování terorismu, financování proliferační činnosti či v souvislosti s prováděním mezinárodních sankcí (zejména cílené finanční sankce). Dotaz od PČR není znakem podezřelého obchodu. Pro povinnou osobu se jedná o rizikový faktor, který by měla zohlednit dle povahy dotazu ve vztahu ke klientovi např. při podezření na zapojení do trestné činnosti - zvýšení rizikového profilu klienta a uplatnění zesílených opatření či ukončení obchodního vztahu s klientem.

Pokud povinná osoba identifikovala klienta prostřednictvím BankID a následně zjistí, že došlo k možnému zneužití BankID, je to pro ni informace, že klientova identita je pravděpodobně jiná. V takovém případě by měla provést identifikaci a kontrolu u tohoto klienta za současné aplikace § 15 AML zákona, tj. institutu neuskutečnění obchodu. V této souvislosti FAÚ připomíná, že identifikace a kontrola klienta v sobě zahrnuje i ověřování již získaných informací nebo získání informací i z jiných zdrojů než jenom od klienta. Ze všech

shromážděných informací a dokumentů v rámci těchto procesů by pak měla posoudit, zda jde o podezřelý obchod a oznámit jej FAÚ.

4. Jak přistupovat k hlášení BankID v případě zneužití identity?

Pokud dojde ke zneužití BankID jak je výše uvedeno, jedná se o znak podezřelého obchodu. Provozovatel hazardní hry by měl znemožnit takovému klientovi účast na hře a jelikož se jedná o podezřelý obchod – provést identifikaci a kontrolu klienta. Poskytovatel hazardní hry v rámci shromážděných informací detekuje případně další znaky podezřelého obchodu, např. v souvislosti s provedenými transakcemi, aj. Podezřelý obchod je povinnost oznámit, nelze se spoléhat na oznámení podezřelého obchodu provedené jinou povinnou osobou.

5. Je nutné podávat OPO v případě dotazu PČR?

V případě dotazu PČR by nemělo ze strany povinné osoby docházet k automatickému oznamování podezřelého obchodu. Tato informace sama o sobě není znakem podezřelého obchodu, ale je to podstatná informace pro povinnou osobu ve vztahu ke klientovi, kterou by měla zohlednit. S touto informací by měla povinná osoba pracovat a zohlednit ji ve svých interních postupech, kontrolních procesech a přijatých opatření. Není možné však vyloučit, že v rámci zesílených opatření (zesílená identifikace a kontrola klienta) či analýzy klientových transakcí (důkladný zpětný a následný transakční monitoring) povinná osoba detekuje v rámci své činnosti podezřelý obchod ve vztahu k tomuto klientovi (přidají se i další znaky podezřelého obchodu). V takovém případě by oznámila podezřelý obchod FAÚ s uvedením všech relevantních informací.

Z dohledové činnosti uvádí FAÚ tyto detekované nedostatky:

V souvislosti s klientem byl u povinné osoby A zjištěn podezřelý obchod, který byl v souladu s AML zákonem oznámen FAÚ. Následně bylo zjištěno, že tato fyzická osoba je klientem také u povinné osoby B, kde byly realizovány obdobné podezřelé obchody, ale tato povinná osoba je nedetekovala a ani neoznámila. Jedná se jednoznačně o porušení AML zákona a o přestupek dle § 46 odst. 1. V této souvislosti FAÚ upozorňuje, že v tomto případě hrozí povinné osobě B pokuta až do výše 5 mil. Kč v základní skutkové podstatě a v kvalifikované pak pokuta až do výše 30 mil. Kč včetně trestu zákazu činnosti.

II. Odložení splnění příkazu klienta

V § 20 AML zákona je upraveno **dočasné zajišťovací opatření**, tj. institut „odložení splnění příkazu klienta“. Jeho účelem je především při „*nebezpečí z prodlení*“ zabránit zmaření nebo

podstatnému ztížení zajištění výnosu z trestné činnosti či prostředků určených k financování terorismu, a to buď v případě, kdy je oznamován podezřelý obchod a toto opatření spolu s ním uplatní povinná osoba (§ 20 odst. 1 AML zákona), anebo v případě, kdy FAÚ šetří podezřelý obchod a vydá povinné osobě pokyn odložit splnění příkazu klienta (§ 20 odst. 3 AML zákona). **Jedná se o úkon, na který se vztahuje povinnost mlčenlivosti dle § 38 AML zákona, tudíž o tomto úkonu, stejně jako o oznámení podezřelého obchodu a jeho šetření, nelze nikoho informovat.**

1. Jak postupovat, pokud klient požaduje okamžitou výplatu výhry?

V případě oznámení a šetření podezřelého obchodu se může takový požadavek jevit jako další ze znaků podezřelého obchodu. Pokud nastane taková situace, je na místě nejen provést kontrolu klienta dle § 9 resp. § 9a AML zákona za současného uplatnění § 15 AML zákona, ale také oznámit podezřelý obchod resp. jeho doplnění, pokud byl již oznámen. Pokud byl proces kontroly klienta řádně ukončen a je naplněna podmínka v § 20 odst. 1 AML zákona („*nebezpečí z prodlení*“ a potřeba zabránit zmaření nebo podstatnému ztížení zajištění výnosu z trestné činnosti), pak by povinná osoba oznámila podezřelý obchod FAÚ za současného uplatnění § 20 odst. 1 AML zákona, o čemž by samozřejmě FAÚ v OPO informovala.

V případě požadavku na výplatu výhry v ostatních případech by povinná osoba měla primárně zajistit splnění povinností dle AML zákona, tj. provést identifikaci a kontrolu klienta mimo jiné v souladu s § 9 odst. 3 AML zákona.

Přestože podle § 17i odst. 1 zákona o hazardních hrách musí provozovatel na žádost hráče vyplatit peněžní prostředky z uživatelského konta bezodkladně, tj. „okamžitá výplata výhry“, je třeba primárně postupovat dle AML zákona, a to s ohledem na pravidlo, podle kterého má AML zákon přednost před zákonem o hazardních hrách.

2. Jaká je maximální doba odkladu?

Doba odkladu vyplývá přímo ze zákona, pokud není v písemném pokynu FAÚ stanoveno jinak.

V případě postupu povinné osoby dle § 20 odst. 1 AML zákona je zákonná lhůta pro odklad max. 24 hodin. Pokud FAÚ vydá během této doby pokyn k provedení opatření dle § 20 odst. 3 písm. a) AML zákona, tato doba se prodlužuje, a to max. na další 2 pracovní dny. FAÚ pak také může vydat pokyn dle § 20 odst. 3 písm. b) AML zákona (nepředchází mu postup povinné osoby dle § 20 odst. 1 AML zákona a v tomto případě je odklad max. na dobu 3 pracovních dnů.

V případě, že FAÚ během doby (uvedené v § 20 odst. 3 AML zákona) podá oznámení orgánu činnému v trestním řízení, pak se odklad splnění příkazu klienta prodlužuje dle § 20 odst. 7 AML zákona, a to na další 3 pracovní dny. Tato lhůta se počítá ode dne podání trestního oznámení, o čemž FAÚ informuje povinnou osobu.

III. Informační povinnost

Informační povinnost zakotvená v § 24 AML zákona se plní zejména ve vztahu k FAÚ, výjimkou je pouze odst. 2, dle kterého povinná osoba plní informační povinnost vůči klientovi. Plnění informační povinnosti v souladu s § 24 AML zákona je klíčové zejména pro naplňování opatření spojených se šetřením podezřelého obchodu. Proto by povinná osoba měla dbát na **plnění této povinnosti řádně a včas** (úzce spojeno s kontaktní osobou), jinak se vystavuje postihu za přestupek. Pokud není splněna informační povinnost dle § 24 odst. 1 a 3 AML zákona, může být povinné osobě uložena pokuta až do výše 10 mil. Kč v základní skutkové podstatě a 30 mil. v kvalifikované skutkové podstatě.

1. Jak informovat klienta o AML povinnostech bez narušení herního zážitku?

Povinná osoba poskytne dle § 24 odst. 2 AML zákona klientovi informace před navázáním obchodního vztahu (před jeho registrací) nebo provedením jednorázového obchodu. Klient by měl být informován, že budou zpracovávány jeho osobní údaje podle právních předpisů upravujících ochranu a zpracování osobních údajů¹⁶, včetně obecného upozornění, že povinná osoba tak činí pro účely AML/CFT. Je na povinné osobě, zda tuto povinnost vůči klientovi splní v ústní či písemné formě, ale měla by být schopna její splnění prokázat.

2. Nejasnosti při informování cizinců (jazykové mutace).

V případě, že klientem povinné osoby jsou fyzické osoby ze zahraničí, měla by mít k dispozici písemné informace ve smyslu § 24 odst. 2 AML zákona alespoň v základních světových jazycích.

IV. Určení kontaktní osoby

Dle § 22 odst. 1 AML zákona povinná osoba musí určit tzv. kontaktní osobu, která bude zajišťovat kontakt s FAÚ, a to jak v případě oznamování podezřelých obchodů dle § 18 AML zákona, tak k zajišťování průběžného styku s FAÚ, zejména ve vztahu k plnění informační povinnosti podle § 24 AML zákona a plnění dalších pokynů FAÚ. V případě kontaktní osoby musí jít o **zaměstnance nebo člena statutárního orgánu povinné osoby**. Kontaktní osoba by měla být určena a oznámena FAÚ včas. AML zákon stanovuje lhůtu **30 dnů ode dne, kdy se subjekt stal povinnou osobou**, v případě změny, pak **do 15 dnů ode dne, kdy změna nastala**, např. oznámená kontaktní osoba nahrazena jinou osobou, změny v telefonickém či

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [2016/679](#) ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice [95/46/ES](#) (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

emailovém spojení. Povinná osoba může určit více kontaktních osob, přičemž oznámení se podává FAÚ, a to výhradně **prostřednictvím datové schránky a ve formátu a struktuře stanovené vyhláškou Ministerstva financí¹⁷. Jakým způsobem má dojít k vyplnění formuláře**, to je uvedeno v pokynech k vyplnění informace o kontaktní osobě ve vyhlášce. Bližší informace k oznámení kontaktní osoby jsou uvedeny na webových stránkách FAÚ.¹⁸

1. Musí být kontaktní osoba fyzicky přítomna v kasinu?

Kontaktní osoba nemusí být fyzicky přítomna v kasinu, ale musí jít o osobu, která je schopna plnit svoji funkci v souladu s požadavky AML zákona, tzn. oznámit podezřelý obchod v souladu s § 18 AML zákona a zajistit průběžný styk s FAÚ včetně plnění pokynů FAÚ ve stanovených lhůtách.

2. Nejasnosti při zastupování.

Povinná osoba může určit více kontaktních osob. Zpravidla bude počet kontaktních osob odpovídat velikosti a povaze činnosti povinné osoby. V rámci jejich oznámení FAÚ musí být zřejmé, kdy jsou jednotlivé kontaktní osoby dostupné a musí být zajištěny funkční kontakty na ně.

V. Povinnost mlčenlivosti

V § 38 odst. 1 AML zákona je zakotvena striktní povinnost mlčenlivosti, která dopadá na všechny povinné osoby a jejich zaměstnance včetně osob, které jsou pro povinnou osobu činné jinak než v základním pracovněprávním vztahu. Mlčenlivost se týká skutečností souvisejících s **oznámením a šetřením podezřelého obchodu, úkony učiněnými FAÚ (včetně pokynů) nebo s plněním informační povinnosti** stanovené v § 24 odst. 1, 3, 4 nebo 5 AML zákona. Přičemž o těchto skutečnostech je povinen zachovávat mlčenlivost každý, kdo se o nich dozví. Pokuta za porušení mlčenlivosti dle AML zákona může dosáhnout až 1 mil. Kč.

1. Jak sladit povinnost mlčenlivosti s povinností oznámení podezřelého obchodu FAÚ?

Povinná osoba by měla mít nastavené takové procesy, postupy vnitřní kontroly a komunikace, aby byla mlčenlivost ve smyslu AML zákona zajištěna. To má odrážet její SVZ. Je tak nepochybné, že klient ani jiná nepříslušná osoba se o oznámení a šetření podezřelého obchodu neinformuje. Povinnost mlčenlivosti musí být mimo jiné zajištěna i tím, že pro oznámení podezřelého obchodu bude **používán zabezpečený kanál**. Formu zabezpečeného elektronického podání představují kanál MoneyWeb nebo elektronický formulář k zaslání oznámení podezřelého obchodu, který je umístěný na webových stránkách FAÚ, viz

¹⁷ Vyhláška Ministerstva financí č. 420/2024 Sb., podání o určení kontaktní osoby

¹⁸ <https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/dozorova-cinnost/kontaktni-osoby>

<https://fau.gov.cz/oznameni-o-podezrelem-obchodu>, nebo případně datová schránka povinné osoby - nelze využít datovou schránku jiného subjektu.

Co se týče smluvní povinnosti mlčenlivosti mezi povinnou osobou a klientem nebo mlčenlivostí vyplývající z jiného právního předpisu, tak AML zákon explicitně zakotvuje v § 18 odst. 9, že oznámení podezřelého obchodu **není porušením smluvní povinnosti mlčenlivosti** povinné osoby. AML zákon má povahu zvláštního zákona, tzv. *lex specialis*, tudíž v rámci své působnosti bude mít zpravidla přednost.

2. Nejasnosti při komunikaci s policií – co lze sdělit?

Nejprve je třeba vyhodnotit, jaké informace PČR vyžaduje, a zda se týkají skutečností podléhajících mlčenlivosti stanovené v § 38 AML zákona. Pokud ano, pak § 39 AML zákona stanovuje výjimky z povinnosti mlčenlivosti a jednou z nich je výjimka týkající se informací poskytnutých orgánům činným v trestním řízení, tedy i PČR. Dle § 39 odst. 1 písm. a) platí, že pokud PČR provádí řízení o trestném činu souvisejícím s legalizací výnosu z trestné činnosti nebo financováním terorismu, anebo se jedná o splnění oznamovací povinnosti ve vztahu k takovému trestnému činu, pak se mlčenlivost neuplatní. Např. pokud se komunikace týká případu trestního oznámení, které bylo PČR podáno ze strany FAÚ, pak povinná osoba může informace poskytnout a nedopustí se porušení povinnosti mlčenlivosti. Obdobně to platí u trestních řízení, která se týkají trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu. Pokud by však PČR vedla trestní řízení, které by nesouviselo s trestným činem legalizací výnosů z trestné činnosti nebo trestným činem financování terorismu, a požadavky na informace by směřovaly na oznámení a šetření podezřelého obchodu ze strany FAÚ nebo úkony učiněné FAÚ včetně informační povinnosti dle § 24 AML zákona, pak by se zde uplatnila povinnost mlčenlivosti ze strany povinné osoby.

3. Sdílení informací mezi subjekty hazardního sektoru a případně finančními institucemi v případě šetření společného podezřelého obchodu.

AML zákon upravuje v § 18 odst. 8 situaci, kdy oznámení podezřelého obchodu podá v rámci jednoho podání vícero povinných osob. Předpokladem je skutečnost, že k tomuto zjištění dojde těmito povinnými osobami společně, a to na základě sdílení informací podle § 39 odst. 2 AML zákona. Jelikož povinná osoba z hazardního sektoru není úvěrovou nebo finanční institucí, což je předpoklad pro tuto situaci, bude vždy oznamovat podezřelých obchod samostatně.

Pokud je provozovatel hazardní hry součástí skupiny, zde FAÚ odkazuje na obecné stanovisko vydané v souvislosti s otázkou předávání / sdílení informací v rámci finanční skupiny¹⁹, které se analogicky uplatní i pro nefinanční sektor.

¹⁹ <https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/skupina-sdileni-informaci.pdf>

Část čtvrtá - Odpovědi na otázky z okruhu 3

I. Uchovávání údajů

Povinným osobám AML zákon v § 16 **ukládá, aby uchovávaly údaje**, a stanovuje jim lhůtu po kterou tak musí činit a konkrétní oblasti a situace, jichž se uchovávání týká.

1. Jak uchovávat kopie dokladů v souladu s GDPR? Jak je to s kopírováním průkazů totožnosti a s pasy a jinými doklady (problém s typem písma latinky, azbuka, arabština, japonština, ...).

V souvislosti s identifikací klienta musí povinná osoba uchovávat následující informace a dokumenty v souladu s § 16 AML zákona:

- identifikační a další získané údaje, tzn. záznam o těchto zjištěných údajích;
- kopie dokladů předložených k identifikaci, byly-li pořizovány;
- údaj o tom, kdo a kdy provedl první identifikaci klienta;
- záznamy o veškerých krocích uskutečněných v rámci identifikace a kontroly klienta, včetně informací o případných obtížích souvisejících s těmito kroky.

Co se týče pořizování kopii dokladů a jejich uchovávání, zde odkazujeme na výše uvedený Metodický pokyn č. 8 – Kopírování průkazů totožnosti pro účely AML zákona²⁰, kde je stanoveno, že **průkaz totožnosti má být okopírován**, je-li typová rizikovitost případu velká, přičemž z hlediska ML/TF **se za rizikové považují zahraniční průkazy totožnosti** a doklady, které jsou poškozené nebo vykazují známky padělání/pozměnění. Obdobně pak rizikové případy, které si stanoví povinná osoba ve svém hodnocení rizik a SVZ, kdy se uplatní zesílená identifikace klienta a s tím bude spojeno pořizování kopie dokladu totožnosti. Požadavek na kvalitu kopie průkazu totožnosti stanovuje § 10 odst. 4 AML zákona, který ukládá pořádit kopii takovým způsobem, aby příslušné údaje byly čitelné a byla zajištěna možnost jejich uchování po dobu stanovenou v § 16 AML zákona, která činí 10 let (a počítá se od ukončení obchodního vztahu s klientem a v případě jednorázového obchodu od jeho provedení).

2. Nejasnosti spojené s elektronickým uchováváním údajů, zda je plně akceptováno.

Dle § 16 odst. 3 AML zákona musí povinná osoba uchovávat údaje způsobem a v rozsahu, který zajistí průkaznost jednotlivých obchodů a postupů s nimi spojených. Cílem je zajistit rekonstruovatelnost průkazným způsobem. Je třeba mít zaznamenáno kdo, kde, kdy a jak získal příslušné informace a dokumenty a následně je třeba opatřit i záznam o jejich vyhodnocení. Údaje a doklady o obchodech spojených s povinností identifikace mohou být uchovávány i v elektronické podobě. Metodický pokyn č. 8 uvádí, že se kopírováním průkazů totožnosti rozumí nejen pořizování jejich kopií v listinné (fyzické) podobě, ale také jejich skenování, tedy pořizování kopií v elektronické podobě. S uchováváním informací souvisí i jejich uložení, které je nutné zajistit tak, aby nemohlo dojít k jejich znehodnocení

²⁰ Dostupné na stránkách FAÚ: <https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/Metodick%C3%A9%20pokyny/4358-mp-c-8-19-12-2024-cista-verze.pdf>

a aby tyto informace byly na žádost kompetentních orgánů dostupné ve stanovené lhůtě. Dle § 21 odst. 5 AML zákona musí systém vnitřních zásad povinné osoby zahrnovat postupy pro zpřístupnění uchovávaných údajů příslušným orgánům.

3. *Uchovávání AML dat v souladu s GDPR.*

FAÚ není věcně příslušný k výkladu otázek týkajících se GDPR, avšak v obecné rovině je možné zkonstatovat, že plnění povinnosti uchovávat údaje v souladu s § 16 AML zákona ve vztahu k osobním údajům spadá pod čl. 6 odst. 1 písm. c) GDPR, který upravuje zákonnost zpracování osobních údajů, kdy zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce (tj. povinnou osobu dle AML zákona) vztahuje. Jde tak primárně o právní povinnost uloženou v § 16 AML zákona, kdy povinnost uchovávat údaje slouží nejen k řízení rizik ML/TF povinné osobě, včetně stanovení a následného hodnocení rizikového profilu klienta, ale také plnění informační povinnosti dle § 24 AML zákona vůči FAÚ. Dle čl. 43 AMLD5 se zpracování osobních údajů na základě této směrnice pro účely předcházení praní peněz a financování terorismu považuje za otázku veřejného zájmu.

Z dohledové činnosti uvádí FAÚ tyto detekované nedostatky:

Povinnost dle § 16 odst. 1 písm. e) AML zákona - uchovávat záznamy o veškerých krocích v rámci identifikace a kontroly klienta a povinnost dle § 16 odst. 1 písm. f) AML zákona - uchovávat záznamy o postupu při posouzení a stanovení rizikového profilu klienta včetně volby odpovídajících opatření užitých vůči klientovi není plněna řádně. V praxi se to projevuje zejména u klientů s vyšším rizikovým profilem, u nichž na toto vyšší riziko nenavazují žádná další odpovídající opatření jako je zesílená kontrola klienta, která se materializuje ve zvýšené periodicitě transakčního monitoringu nebo v nastavení objemových limitů pro obchodní vztah s rizikovým klientem.

II. Školení zaměstnanců

Zaměstnanci povinné osoby, kteří se při výkonu své pracovní činnosti mohou setkat s podezřelým obchodem, musí být dle § 23 AML zákona proškoleni. Povinná osoba zajistí proškolení nových zaměstnanců **před zařazením na taková pracovní místa** a školení stávajících zaměstnanců **nejméně jedenkrát za 12 kalendářních měsíců**. Součástí takového školení je nepochybně obsah SVZ a hodnocení rizik povinné osoby a uplatňování těchto interních materiálů v praxi. Školení zaměstnanců je jedním z důležitých opatření v oblasti AML/CFT, které je zmírňujícím opatřením ve vztahu k inherentním rizikům ML/TF, kterým povinná osoba čelí. Školení by mělo dopadat i na osoby jinak činné pro povinnou osobu, pokud se při výkonu činnosti mohou setkat s podezřelým obchodem.

1. Jak často školit?

Povinná osoba musí své zaměstnance školit v zákonem stanovené lhůtě, tj. minimálně jednou za 12 měsíců a u nových zaměstnanců před zařazením na pracovní místo. Doporučujeme školící procesy zavést do SVZ povinné osoby. Také doporučujeme proškolení zaměstnanců v případě, že povinná osoba zavede např. nové produkty, služby nebo technologie, které s sebou vždy nesou nová rizika ML/TF (zde by mělo dojít i ke změnám v SVZ a hodnocení rizik povinné osoby), a dále pak v případě, že dojde k významné změně AML předpisů či vydání nových metodických materiálů (zde by mělo dojít i ke změnám v SVZ povinné osoby).

2. Nejasnosti při školení cizinců (jazyková bariéra)

Zaměstnanec, který se může setkat s podezřelým obchodem, musí být proškolen. Jazyková bariéra nemůže být důvodem pro neproškolení zaměstnance. V této souvislosti vyvstává otázka, zda je takový zaměstnanec schopen postupovat dle interně nastavených strategií a postupů vnitřní kontroly a komunikace (tedy postupovat dle SVZ) a účinně tak při výkonu práce reagovat na rizika spojená s činností povinné osoby a uplatňovat opatření v souladu s AML zákonem.

Část pátá – Odpovědi na otázky z okruhu 4

Ve vztahu k povinnostem spojeným se SVZ a hodnocením rizik vydal FAÚ metodický pokyn č. 11 – Hodnocení rizik a systém vnitřních zásad povinné osoby, který je určený zejména povinným osobám z nefinančního sektoru. Nesplnění povinností spojených se SVZ a hodnocením rizik povinné osoby je přestupkem, který upravuje § 48 AML zákona „**Nesplnění povinnosti k prevenci**“. Až na výjimky stanovené ve zvláštních ustanoveních AML zákona se uplatní přestupková odpovědnost vůči všem povinným osobám, pokud nezavedou nebo neuplatňují odpovídající strategie a postupy. Pověřená osoba dle § 22a AML zákona má být člen statutárního orgánu povinné osoby a má zajistit plnění povinností vyplývajících z AML zákona. Role pověřené osoby tak spočívá v odpovědnosti na této úrovni řízení za uplatňování SVZ a hodnocení rizik v rámci činnosti povinné osoby bez ohledu na její businessové zájmy. **Pověřená osoba tak nese odpovědnost za aplikaci odpovídajících opatření vůči riziku ML/TF ze strany povinné osoby**, např. provádění zesílené identifikace a kontroly klienta při vysokém riziku ML/TF.

I. Povinnosti k prevenci

a) Vypracovat a uplatňovat SVZ

1. Jak sladit AML opatření s interními směrnici kasina?

Interní směrnice kasina by naopak měly být v souladu s opatřeními, které vyplývají pro kasino tedy povinnou osobu z AML zákona. AML opatření je zákonnou povinností a jejich provádění v praxi by mělo vždy odpovídat míře rizika ML/TF. Systém vnitřních zásad, které musí provozovatel hazardní hry mít v písemné podobě (spolu s hodnocením rizik), je interní

dokument, který je pro povinnou osobu závazný a musí být vypracován v souladu s předpisy v oblasti AML/CFT.

2. Nejasnosti při aktualizaci – jak často?

Hodnocení rizik a SVZ by měly být revidovány pravidelně, ideálně alespoň jednou ročně a vždy při významné změně, která má dopady na činnost povinné osoby (nová legislativa či zásadní změny v legislativě, nové metodiky nebo obecné pokyny, zavedení nových produktů a služeb či změny stávajících, vstup na nové trhy, orientace na nový typ klientů, nové technologie, apod.). Riziko zastaralého SVZ a hodnocení rizik je zpravidla vždy, když povinná osoba neprovede kontrolu aktuálnosti dokumentů alespoň 1x ročně. Velmi zřetelným indikátorem zastaralosti těchto interních dokumentů je také nesoulad mezi textem SVZ resp. hodnocením rizik a reálnou praxí a situací.

b) Povinnost vypracovat hodnocení rizik ML/TF

Všem povinným osobám AML zákon v § 21a odst. 1 ukládá, aby identifikovaly a posoudily rizika ML/TF, která mohou nastat v rámci jejich činnosti podléhající působnosti AML zákona.

1. Jak kvantifikovat rizika u různých typů her?

Hodnocení rizik je klíčový interní dokument povinné osoby, který slouží k identifikaci a porozumění rizikům ML/TF, kterým je vystavena. Hodnocení rizik slouží k nastavení odpovídajících AML/CFT opatření a procesů, aby se tato rizika snižovala nebo se jim úplně předcházelo. Co se týče typů her, jde o hodnocení rizik ML/TF v oblasti produktů a služeb, které povinná osoba nabízí klientům. V tomto ohledu je základním rizikovým faktorem, zda jde o hry on-line či land-based. Následně pak přistupují další rizikové faktory dle typu a povahy konkrétní hry, např. rychlost hry, počet hráčů, možnost používat hotovostní / anonymní platební metody, vysoký objem transakcí, absence nástroje umožňujícího nastavit limit objemu transakcí u dané hry, aj. Doporučujeme povinným osobám věnovat identifikaci a zhodnocení rizik u jednotlivých her náležitou pozornost včetně jejich aktualizace v reakci na detekci nových rizik či jejich změny.

2. Nejasnosti při hodnocení rizik u VIP klientů.

Riziko spojené s VIP klienty lze přirovnat k využívání služeb privátního bankovníctví, které je zařazeno v příloze č. 2 AML zákona a jde o faktor možného zvýšeného rizika, týkající se produktů, služeb, transakcí nebo distribučních kanálů. Pro stanovení tohoto rizika je třeba vycházet z konkrétních služeb a benefitů, které VIP klient od provozovatele hazardní hry může čerpat.

Z dohledové činnosti FAÚ uvádí tyto detekované nedostatky:

Povinná osoba nemá stanoven rizikový profil u klientů nebo v rámci portfolia klientů není tento profil stanoven v souladu s hodnocením rizik nebo AML zákonem (např. PEP či osoby z vysoce rizikových třetích zemí mají stanoven nízký rizikový profil).

Ve vztahu k vypracovanému SVZ se často objevuje absence nastavení účinných procesů vnitřní kontroly dle § 21 odst. 6 AML zákona. Poskytovatel hazardních her tak nemá:

- a) Nastavení kontroly dodržování právních předpisů povinnou osobou, prověřování zaměstnanců a osob činných pro povinnou osobu jinak než v základním pracovněprávním vztahu a prověřování účinnosti strategií, postupů a komunikací;**
- b) Vnitřní oznamovací systém podle zákona o ochraně oznamovatelů, který umožňuje anonymně podat oznámení zaměstnanci a fyzické osobě, která je pro povinnou osobu činná jinak než v základním pracovněprávním vztahu;**

II. Určení odpovědné osoby

V § 22a odst. 1 AML zákon ukládá, aby povinné osoby písemně pověřily člena svého statutárního orgánu zajištěním plnění povinností vyplývajících z AML zákona tzv. **pověřená osoba**. Pokud má povinná osoba pouze jednoho člena statutárního orgánu, platí, že byl pověřen. Pokud se statutární orgán provozovatele hazardní hry skládá ze dvou a více členů, pouze jeden z nich může být pověřenou osobou. Z uvedeného ustanovení je zřejmé, že tuto povinnost budou realizovat povinné osoby, které jsou právnickou osobou. Cílem pověření je učinit člena statutárního orgánu odpovědného za to, že bude plnění AML povinností povinnou osobou věnována dostatečná pozornost na této úrovni řízení. Pověřená osoba by měla zejména zodpovídat za systém vnitřních zásad a hodnocení rizik a jejich odpovídající promítnutí do reálných procesů a postupů povinné osoby. Pověřená osoba by tak vůči povinné osobě měla vyžadovat přijetí takových opatření, která budou schopna snižovat ML/FT rizika, kterým povinná osoba čelí nebo může čelit z povahy své činnosti. V podstatě pověřená osoba je na úrovni statutárního orgánu zodpovědná za to, aby povinná osoba resp. její činnost nebyla zneužívána pro praní peněz nebo financování terorismu. Vzhledem k nárokům kladeným na pověřenou osobu je nezbytné, aby tato osoba měla dostatečné znalosti a povědomí v oblasti AML/CFT, a to alespoň z pohledu fungování povinné osoby. Pověření by mělo mít písemnou formu, aby bylo zajištěno průkazné splnění této povinnosti.

1. Jak definovat odpovědnost při více provozovnách?

Pověřená osoba by měla být schopna z pozice své funkce zajistit, aby byla povinnou osobou řádně plněna a dodržována opatření a povinnosti v oblasti AML/CFT bez ohledu na to, v jaké provozně svoji činnost vykonává. V případě, že povinná osoba poskytuje klientům stejné služby, resp. nabízí svým klientům stejné produkty, v daných provozovnách, měla by pak zajistit, že případná odlišná míra rizika ML/TF ve vztahu ke klientům a geografickému riziku jsou odpovídajícím způsobem řízena prostřednictvím relevantních opatření. Pověřená osoba

slouží jako zastřešující prvek v oblasti AML/CFT při výkonu činnosti povinné osoby. V rámci činnosti jednotlivých provozoven tak disponuje (na základě celkového porozumění) hlavním řízením při předcházení ML/FT rizikům provozovatele hazardní hry ve všech provozovnách.

2. Povinná osoba řeší nejasnosti při delegování úkolů.

Zde není zřejmé, jakou delegaci úkolů má povinná osoba na mysli. Obecně proto FAÚ uvádí, že pověřená osoba by měla zodpovídat za nastavení interních kontrolních mechanismů spojených se zajišťováním povinností dle AML zákona řádně a včas.

Část šestá – Závěrečná ustanovení

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 13. dubna 2026.

Ing. Bc. Jiří Hylmar
ředitel